

M11) Η ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ

Το Νοέμβριο του 1999, η ΕΚΤ εξέδωσε το τεύχος "Έκθεση για τη νομική προστασία των τραπεζογραμματίων στα κράτη μέλη της ΕΕ". Προηγούμενα είχε εκδοθεί η από 7 Ιουλίου 1998 Σύσταση της ΕΚΤ (ECB /1998/7/15.1.99) σχετικά με την υιοθέτηση ορισμένων μέτρων για την εξασφάλιση της νομικής προστασίας των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ ενώ η απόφαση της 7ης Ιουλίου 1998 της ΕΚΤ (ECB/1999/2/5.10.99) για τις αξίες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμματίων ευρώ περιέχει και αυτή σχετικές διατάξεις. Τα κυριότερα σημεία των ανωτέρω κειμένων είναι τα εξής:

1. Η επίθεση κατά των τραπεζογραμματίων ευρώ μπορεί να εκδηλωθεί με τους ακόλουθους τρόπους:

Κατασκευή και διανομή μηχανημάτων αναπαραγωγής πλαστών τραπεζογραμματίων (counterfeit notes).

Αντιγραφή και παραποίηση (falsification) με κύριο στόχο την αλλαγή της αξίας των τραπεζογραμματίων.

Θέση σε κυκλοφορία μη γνήσιων τραπεζογραμματίων σαν γνήσιων.

Κατοχή, εφοδιασμός και μεταφορά πλαστογραφημένων και παραποιημένων τραπεζογραμματίων.

Αναμένεται όπως οι πλαστογραφήσεις αυξηθούν για τρεις λόγους:

Η γεωγραφική περιοχή κυκλοφορίας δεν περιορίζεται σε μια χώρα αλλά σε δώδεκα ενώ τα τραπεζογραμμάτια ευρώ θα κυκλοφορούν και εκτός ζώνης.

Η βελτίωση των μεθόδων αναπαραγωγής πλαστών όπως μέσω των έγχρωμων φωτοτυπικών και των προσωπικών υπολογιστών με σάρωση (scanners).

Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ θα είναι νέα, οι πολίτες δεν θα είναι στην αρχή της κυκλοφορίας εξοικειωμένοι μαζί τους και με τον τρόπο αυτό δεν θα μπορούν να αναγνωρίζουν τα πλαστά.

2. Απαιτείται συγκέντρωση των στοιχείων, αμφίδρομη πληροφόρηση και αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του ΕΣΚΤ, των εθνικών αστυνομικών αρχών, της Europol και της Interpol. Σε κοινή σύσκεψη στις Βρυξέλλες την 15.2.2001 ανώτατοι αξιωματούχοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Europol αποφάσισαν όπως συσταθεί μια Διοργανική Συντονιστική Ομάδα (Inter - institutional Steering Group) για να συντονίσει τον αγώνα κατά των παραχαράξεων, των παραποιήσεων και των πλαστογραφιών των τραπεζογραμματίων ευρώ.

3. Είναι επιθυμητή η σύγκλιση της ποινικής νομοθεσίας των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ τόσο για την περιγραφή των παράνομων πράξεων όσο και για την επιβολή των ποινών. Διαφορετικά, οι πλαστογραφήσεις και παραποιήσεις θα παρουσιάζουν έξαρση σε χώρες που προβλέπονται συγκριτικά μικρότερες ποινές. Σήμερα, στα κράτη μέλη οι ποινές για τις πλαστογραφήσεις και παραχαράξεις τραπεζογραμματίων κυμαίνονται από φυλάκιση μέχρι κάθειρξη και σε περίπτωση οργανωμένου εγκλήματος μπορούν να φθάσουν και μέχρι ισόβια κάθειρξη.

4. Η ΕΚΤ αποφάσισε την ενσωμάτωση στα τραπεζογραμμάτια ευρώ του συμβόλου (C) σε οριζόντια σειρά. Το σύμβολο αυτό αποτελεί δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας (copyright) μαζί με την αναγραφή της συντομογραφίας ΕΚΤ σε πέντε διαφορετικές εθνικές εκφράσεις και την ημερομηνία έκδοσης. Η ΕΚΤ ζήτησε από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες να κατοχυρώσουν το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας και στις χώρες τους. Η αποκεντρωτική αυτή άποψη σημαίνει : α) Εάν πρόκειται να αναληφθεί νομική δράση κατά κατοίκου χώρας της ΟΝΕ το γεγονός αυτό θα αναφέρεται στην ΕθνΚΤ. β) Περιπτώσεις μη εξουσιοδοτημένης χρήσης του συμβόλου σε κράτος μέλος, που δεν συμμετέχει στη ζώνη του ευρώ, αναφέρονται στην ΕΚΤ από τις ΕθνΚΤ. γ) Η ΕΚΤ παρέχει νομική συνδρομή στις ΕθνΚΤ ενώπιον των δικαστηρίων. δ) Η υπεράσπιση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας από ΕθνΚΤ εκτός ζώνης

μπορεί να διασφαλισθεί με διμερείς συμφωνίες.

5. Η αθώα αναπαραγωγή των τραπεζογραμμάτων ευρώ ενδέχεται να πραγματοποιείται για λόγους διαφημιστικούς ή πληροφοριακούς μέσω του τύπου. Είναι η περίπτωση μίμησης των τραπεζογραμμάτων (fancy banknotes). Η ΕΚΤ συνιστά στα κράτη μέλη και στα ιδρύματα της ΕΚΤ να μην επιτρέπουν την έκδοση τέτοιων τραπεζογραμμάτων ευρώ και ιδιαίτερα πριν από την 1.1.2002. Το άρθρο 2 της Απόφασης 999/2/5.10.99 της ΕΚΤ περιλαμβάνει λεπτομερέστερες διατάξεις:

α) Επιτρέπεται η αναπαραγωγή των τραπεζογραμμάτων ευρώ που δεν έχει σχέση με πλαστογραφίες ή παραποιήσεις χωρίς να απαιτείται καμία προηγούμενη έγκριση:

Για φωτογραφίες, σχέδια, πίνακες, φιλμς και γενικά για κάθε τύπο εικόνας που δεν εστιάζει αυτά καθαυτά τα τραπεζογραμμάτια, δεν υπάρχει πρόθεση αναπαραγωγής και δεν παρέχει πλήρη απεικόνιση όλων των χαρακτηριστικών αυτών.

Για αναπαραγωγές που στις διαστάσεις πλάτους και ύψους είναι περισσότερο από 125% ή λιγότερο από 75% του κανονικού.

β) Οποιαδήποτε άλλη αναπαραγωγή προϋποθέτει την έγκριση της ΕθνΚΤ μετά από εξουσιοδότηση και μέσα στα πλαίσια των οδηγιών της ΕΚΤ. Όταν ο αιτών κατοικεί εκτός ζώνης ευρώ αποφασίζει απευθείας η ΕΚΤ.

6. Τρεις τράπεζες στη Σκωτία και τέσσερις στη Βόρειο Ιρλανδία εκδίδουν τραπεζογραμμάτια σε λίρες στερλίνες που δεν έχουν καθολική νόμιμη ισχύ αλλά αντιπροσωπεύουν το 10% των τραπεζογραμμάτων που εκδίδει η Τράπεζα της Αγγλίας. Από το 1934 οι τοπικές αρχές του Γιβραλτάρ εκδίδουν τραπεζογραμμάτια σε τοπικές λίρες που ανταλλάσσονται 1 προς 1 με τη λίρα Αγγλίας. Όταν το Ηνωμένο Βασίλειο εισέλθει στη ζώνη του ευρώ η ανωτέρω κατάσταση πρέπει να αντιμετωπισθεί. Η ΕΚΤ εξέδωσε τη Σύσταση της 7.7.98 απευθυνόμενη προς το Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την οποία καλούνται οι ευρωπαϊκές αρχές όπως αναλάβουν νομική δράση για να προστατεύσουν το αποκλειστικό δικαίωμα αυτής και των ΕθνΚΤ να εκδίδουν τραπεζογραμμάτια στη ζώνη του ευρώ.

7. Το άρθρο 3 της Απόφασης της ΕΚΤ 1998/2/7.7.98 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων την 14.1.1999 πραγματεύεται την ανταλλαγή των ακρωτηριασμένων ή ελλιπών τραπεζογραμμάτων. Ορίζει ότι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ ανταλλάσσουν με καινούργια κάθε τραπεζογραμμάτιο ευρώ που: α) Η επιφάνειά του είναι μεγαλύτερη από το 50% της πραγματικής του διάστασης. β) Όταν είναι 50% ή λιγότερο μόνο στην περίπτωση που ο κάτοχος αποδείξει ότι το ελλείπον μέρος έχει καταστραφεί.

Η ανταλλαγή ελλιπούς τραπεζογραμμάτιου απαιτεί:

- 1) Την απόδειξη της ταυτότητας του κατόχου και της γνησιότητας του τραπεζογραμμάτιου.
- 2) Γραπτές εξηγήσεις από τον κάτοχο για την αιτία του ακρωτηριασμού και την τύχη του ελλείποντος μέρους όταν υπάρχει βάσιμη υπόνοια ότι το τραπεζογραμμάτιο ημικαταστράφηκε από πρόθεση.
- 3) Γραπτές εξηγήσεις για το είδος κηλίδων, εμποτισμού με μελάνι και άλλων αθώων παραποιήσεων.
- 4) Γραπτές δηλώσεις όταν τα τραπεζογραμμάτια προσκομίζονται από πιστωτικά ιδρύματα και έχουν αποχρωματισθεί από ενεργοποιηθέντα αντικλεπτικά μηχανήματα.
- 5) Πληρωμή από τον αιτούντα ενός παραβόλου που μπορεί να καθιερώσει η ΕΚΤ στην περίπτωση που τα τραπεζογραμμάτια απαιτούν εντατική ανάλυση από τις ΕθνΚΤ.

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΔΕΙΞΕΣ, ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ, ΤΗΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΤΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ.

© Με την **Απόφαση ΕΚΤ/2003/4** της 20ης Μαρτίου 2003 η ΕΚΤ, σαν αρμόδια για την έκδοση των τραπεζογραμματίων ευρώ, κωδικοποίησε και συμπλήρωσε προηγούμενες σχετικές αποφάσεις της σχετικά με τις ονομαστικές

αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμματίων ευρώ.

Α) Ονομαστικές αξίες και προδιαγραφές

Η πρώτη σειρά τραπεζογραμματίων ευρώ, που τέθηκε σε κυκλοφορία την 1.1.2002, περιλαμβάνει επτά αξίες με θέμα απεικόνισης «Εποχές και ρυθμοί της Ευρώπης» και τα οποία φέρουν τις εξής βασικές προδιαγραφές:

Ονομαστική αξία (ευρώ)	Διαστάσεις	Κυρίαρχο χρώμα	Σχέδιο
5	120 X 62 mm	Γκρι	Κλασσικό
10	127 X 67 mm	Κόκκινο	Ρωμανικό
20	133 X 72 mm	Μπλε	Γοτθικό
50	140 X 77 mm	Πορτοκαλί	Αναγεννησιακό
100	147 X 82 mm	Πράσινο	Μπαρόκ και ροκοκό
200	153 X 82 mm	Κίτρινο	Αρχιτεκτονική χάλυβα και υάλου
500	160 X 82 mm	Μωβ	Μοντέρνα αρχιτεκτονική 20ου αιώνα

Τα
τραπεζογραμμάτια
των επτά
ονομαστικών αξιών

φέρουν παραστάσεις πυλών και παραθύρων στην πρόσθια όψη και παραστάσεις γεφυρών στην οπίσθια όψη. Άλλα στοιχεία των σχεδίων είναι το σύμβολο της Ε.Ε, το όνομα του νομίσματος στο λατινικό και ελληνικό αλφάβητο, τα αρχικά της ΕΚΤ στις επίσημες γλώσσες, το σύμβολο © ενδεικτικό του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας της ΕΚΤ και την υπογραφή του προέδρου της ΕΚΤ.

**Β) Κανόνες
αναπαραγωγής
τραπεζογραμματί**

ων ευρώ

Τα προϊόντα αναπαραγωγής για διαφημιστικούς, δημοσιογραφικούς, διδακτικούς ή άλλους λόγους που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια θεωρούνται νόμιμα, εφόσον δεν υπάρχει κίνδυνος να εκληφθούν από το κοινό ως γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ:

α) μονής όψης προϊόντα αναπαραγωγής που έχουν διαστάσεις 125% και άνω τόσο του μήκους όσο και του πλάτους ή έως και 75% τόσο του μήκους όσο και του πλάτους του αντίστοιχου τραπεζογραμματίου ευρώ

β) διπλής όψης προϊόντα αναπαραγωγής που έχουν διαστάσεις 200% και άνω τόσο του μήκους όσο και του πλάτους ή έως και 50% τόσο του μήκους όσο και του πλάτους του αντίστοιχου τραπεζογραμματίου ευρώ

γ) προϊόντα αναπαραγωγής επί μέρους στοιχείων εφόσον αυτά δεν απεικονίζονται σε ορισμένη επιφάνεια που ομοιάζει με τραπεζογραμμάτιο

δ) μονής όψης προϊόντα αναπαραγωγής που απεικονίζουν τμήμα της πρόσθιας ή οπίσθιας όψης ορισμένου τραπεζογραμματίου ευρώ, εφόσον το συγκεκριμένο τμήμα είναι μικρότερο από το ένα τρίτο της πρόσθιας ή οπίσθιας όψης αντίστοιχα

ε) προϊόντα αναπαραγωγής από υλικό το οποίο είναι σαφώς διαφορετικό του χαρτιού και το οποίο εμφανώς διακρίνεται από το υλικό που χρησιμοποιείται στα τραπεζογραμμάτια ευρώ

ς) άυλα προϊόντα αναπαραγωγής, τα οποία καθίστανται διαθέσιμα δια της ηλεκτρονικής οδού σε ιστοσελίδες, με ενσύρματα, ασύρματα ή λοιπά μέσα που διασφαλίζουν την πρόσβαση των συναλλασσομένων στα εν λόγω προϊόντα από τόπο και σε χρόνο της ατομικής τους επιλογής, εφόσον **ζα)** στο προϊόν αναπαραγωγής εμφανίζεται διαγωνίως, με γραμματοσειρά Arial ή παρόμοια γραμματοσειρά, η ένδειξη SPECIMENT, σε μήκος τουλάχιστον 75% του μήκους του προϊόντος αναπαραγωγής και ύψος τουλάχιστον 15% του πλάτους του και σε αδιαφανές χρώμα που δημιουργεί αντίθεση με το κυρίαρχο χρώμα του αντίστοιχου τραπεζογραμματίου ευρώ **ζβ)** η ανάλυση του προϊόντος αναπαραγωγής σε ηλεκτρονική μορφή, στις πραγματικές διαστάσεις του τραπεζογραμματίου ευρώ, δεν υπερβαίνει τα 72 dpi.

Κατόπιν σχετικού εγγράφου αιτήματος, η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) βεβαιώνουν ότι προϊόντα αναπαραγωγής τα οποία δεν πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια είναι επίσης νόμιμα, εφόσον δεν είναι δυνατόν να εκληφθούν από το κοινό ως γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ. Στην περίπτωση που ένα προϊόν αναπαραγωγής παράγεται στην επικράτεια ενός μόνο συμμετέχοντος κράτους μέλους, τα ως άνω αιτήματα απευθύνονται στην ΕθνΚΤ του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Σε κάθε άλλη περίπτωση αυτά απευθύνονται στην ΕΚΤ. Οι κανόνες αναπαραγωγής όσον αφορά τα τραπεζογραμμάτια ευρώ εφαρμόζονται και σε τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν αποσυρθεί ή έχουν απολέσει την ιδιότητα νόμιμου χρήματος.

Γ) Η ανταλλαγή ελλιπών ή φθαρμένων τραπεζογραμματίων ευρώ

Οι ΕθνΚΤ ανταλλάσσουν, κατόπιν σχετικού αιτήματος και υπό τους ανωτέρω όρους, ελλιπή ή φθαρμένα γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ που αποτελούν νόμιμο χρήμα, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

όταν προσκομίζεται άνω του 50% του σώματος του τραπεζογραμματίου ή

όταν προσκομίζεται έως και το 50% του σώματος του τραπεζογραμματίου, ο δε συναλλασσόμενος αποδεικνύει ότι τα ελλείποντα τμήματα έχουν καταστραφεί.

Επιπρόσθετα, η ανταλλαγή ελλιπών ή φθαρμένων τραπεζογραμματίων ευρώ που αποτελούν νόμιμο χρήμα υπόκειται στους ακόλουθους όρους:

α) γνωστοποίηση από τον συναλλασσόμενο των στοιχείων της ταυτότητάς του, όταν υπάρχει αμφιβολία ως προς το νόμιμο της κατοχής των τραπεζογραμμμάτων ευρώ από αυτόν ή ως προς τη γνησιότητά τους

β) έγγραφη διευκρίνιση του είδους της κηλίδας, της αλλοίωσης ή του εμποτισμού, όταν προσκομίζονται τραπεζογραμμάρια ευρώ κηλιδωμένα από μελάνη, αλλοιωμένα ή εμποτισμένα με υγρό

γ) υποβολή έγγραφης δήλωσης σχετικά με την αιτία και το είδος της ουδετεροποίησης, όταν πρόσωπα τα οποία χειρίζονται τραπεζογραμμάρια κατ' επάγγελμα, προσκομίζουν τραπεζογραμμάρια ευρώ που παρουσιάζουν χρωματική αλλοίωση οφειλόμενη σε ενεργοποίηση αντικλεπτικών συσκευών

δ) προσκόμιση των τραπεζογραμμμάτων ευρώ σε δεσμίδες των εκατό τουλάχιστον τραπεζογραμμμάτων, εφόσον ο αριθμός τους επαρκεί για το σχηματισμό τέτοιων δεσμίδων, όταν τα προσκομιζόμενα τραπεζογραμμάρια ευρώ έχουν καταστεί ελλιπή ή έχουν φθαρεί σε μεγάλες ποσότητες λόγω της χρήσης αντικλεπτικών συσκευών.

Με την επιφύλαξη των παραπάνω: α) όταν οι ΕθνΚΤ γνωρίζουν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι τα τραπεζογραμμάρια ευρώ έχουν σκόπιμα καταστεί ελλιπή ή φθαρεί, αρνούνται να τα ανταλλάξουν και τα παρακρατούν. Εάν πιστεύουν ότι ο κομιστής είναι καλόπιστος τα ανταλλάσσουν. Τραπεζογραμμάρια ευρώ τα οποία είναι ελλιπή ή φθαρμένα σε μικρότερο βαθμό π.χ φέρουν σημειώσεις, αριθμούς ή σύντομα κείμενα, κατ' αρχήν δεν θεωρούνται τραπεζογραμμάρια ευρώ τα οποία έχουν σκόπιμα καταστεί ελλιπή ή φθαρεί και β) όταν οι ΕθνΚΤ γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα, αρνούνται να προβούν στην ανταλλαγή των ελλιπών ή φθαρμένων τραπεζογραμμμάτων ευρώ, τα οποία και παρακρατούν, έναντι αποδεικτικού παραλαβής, ως αποδεικτικά μέσα που προσκομίζονται στις αρμόδιες αρχές ενόψει της έναρξης ανακριτικής διαδικασίας.

Δ) Επιβολή τέλους

Οι ΕθνΚΤ επιβαρύνουν με τέλος πρόσωπα, τα οποία χειρίζονται τραπεζογραμμάρια ευρώ κατ' επάγγελμα, όταν προσκομίζουν για ανταλλαγή τραπεζογραμμάρια ευρώ και έχουν καταστεί ελλιπή ή φθαρεί λόγω της χρήσης αντικλεπτικών συσκευών. Το τέλος που επιβάλλεται ανέρχεται σε 10 λεπτά ανά ελλιπές ή φθαρμένο τραπεζογραμμάρτιο ευρώ. Το τέλος επιβάλλεται μόνο στην περίπτωση ανταλλαγής τουλάχιστον εκατό ελλιπών ή φθαρμένων τραπεζογραμμμάτων ευρώ. Το τέλος επιβάλλεται για όλα τα τραπεζογραμμάρια ευρώ που ανταλλάσσονται. Δεν επιβάλλεται τέλος στην περίπτωση τραπεζογραμμμάτων ευρώ που έχουν καταστεί ελλιπή ή φθαρεί στο πλαίσιο της τέλεσης ή της απόπειρας τέλεσης ληστείας ή κλοπής.

Ε) Απόσυρση τραπεζογραμμμάτων ευρώ

Η απόσυρση ορισμένου τύπου ή σειράς τραπεζογραμμμάτων ευρώ ρυθμίζεται με απόφαση του Δ.Σ της ΕΚΤ που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και περιλαμβάνει α) τον τύπο ή την σειρά των τραπεζογραμμμάτων ευρώ που αποσύρονται από την κυκλοφορία β) τη διάρκεια της περιόδου ανταλλαγής γ) την ημερομηνία κατά την οποία τραπεζογραμμάρια ευρώ συγκεκριμένου τύπου ή σειράς θα απολέσουν την ιδιότητα νόμιμου χρήματος και δ) την αντιμετώπιση των τραπεζογραμμμάτων ευρώ που θα προσκομίζονται μετά το πέρας της περιόδου απόσυρσης ή/και μετά την απώλεια της ιδιότητας νόμιμου χρήματος.

© Με την **Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2003/5** της 20ης Μαρτίου 2003 σχετικά με την εφαρμογή

μέτρων κατά των προϊόντων παράνομης αναπαραγωγής τραπεζογραμματίων ευρώ και την ανταλλαγή και απόσυρση των τραπεζογραμματίων ευρώ, η ΕΚΤ κωδικοποίησε και συμπλήρωσε προηγούμενες διατάξεις στα πλαίσια των πνευματικών της δικαιωμάτων έκδοσης των τραπεζογραμματίων ευρώ με στόχο την προστασία αυτών από την παράνομη αναπαραγωγή τους.

1) Ως προϊόν παράνομης αναπαραγωγής ορίζεται ό,τι προσβάλλει το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας της ΕΚΤ επηρεάζοντας αρνητικά το κύρος των τραπεζογραμματίων ευρώ στα πλαίσια των διατάξεων της ανωτέρω απόφασης ΕΚΤ/2003/4.

2) Όταν μία ΕθνΚΤ εντοπίσει περίπτωση παράνομης αναπαραγωγής εντός της χώρας της, δίδει εντολή για την παύση της παραγωγής του σχετικού προϊόντος από τον παραβάτη και εφόσον κρίνει σκόπιμο απαιτεί την παράδοσή του από τον κάτοχό του. Όταν το προϊόν διατίθεται δια της ηλεκτρονικής οδού σε ιστοσελίδες, η ΕθνΚΤ ειδοποιεί την ΕΚΤ η οποία λαμβάνει κάθε δυνατό μέτρο για την απομάκρυνση του προϊόντος από τη συγκεκριμένη ηλεκτρονική τοποθεσία.

3) Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του παραβάτη, η ΕθνΚΤ ενημερώνει αμέσως την ΕΚΤ. Στη συνέχεια η ΕΚΤ ή η οικεία ΕθνΚΤ μπορεί να κινηθεί τη διαδικασία κυρώσεων. Πριν, όμως, η ΕΚΤ οφείλει να διαβουλευθεί με την ΕθνΚΤ η οποία την ενημερώνει εάν έχει κινηθεί ή εάν μπορεί να κινηθεί, με βάση την εθνική ποινική νομοθεσία, χωριστή διαδικασία κατά των παραβατών καθώς και εάν υπάρχει σε εθνικό επίπεδο πρόσφορη νομική βάση π.χ για την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Εάν η απάντηση είναι θετική, τότε δεν κινείται διαδικασία κυρώσεων από την ΕΚΤ η οποία περιορίζεται στην ασκηθείσα διαδικασία σε εθνικό επίπεδο.

4) Όταν η ΕΚΤ αποφασίζει ότι θα κινηθεί διαδικασία κατά των μη συμμορφουμένων παραβατών, μπορεί να απαιτήσει από τις ΕθνΚΤ να αναλάβουν νομική δράση. Στην περίπτωση αυτή, η ΕΚΤ καταβάλλει το σύνολο των δικαστικών δαπανών και καθοδηγεί τις ΕθνΚΤ προς τις οποίες παρέχει και τις απαιτούμενες εξουσιοδοτήσεις.

5) Η ΕΚΤ ενεργεί αυτόνομα όταν: α) δεν είναι δυνατή η εξακρίβωση της προέλευσης του προϊόντος παράνομης αναπαραγωγής β) το προϊόν αυτό παρήχθη ή πρόκειται να παραχθεί στην επικράτεια περισσότερων κρατών της ζώνης του ευρώ και γ) το προϊόν παρήχθη ή πρόκειται να παραχθεί εκτός της επικράτειας των κρατών της ζώνης του ευρώ.

6) Κάθε αίτημα για την παροχή πληροφοριών ή παροχής βεβαίωσης ότι το προϊόν αναπαραγωγής είναι νόμιμο, διεκπεραιώνεται από την ΕθνΚΤ όταν το προϊόν παράγεται εντός της χώρας της. Η ΕΚΤ είναι αρμόδια στις περιπτώσεις της ανωτέρω παραγράφου υπ' αριθ. 5.

7) Οι ΕθνΚΤ διορίζουν ενιαίο όργανο για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν την ανταλλαγή ελλιπών ή φθαρμένων τραπεζογραμματίων ευρώ.

8) Οι ΕθνΚΤ αναγγέλλουν στα εθνικά μέσα ενημέρωσης, με δικές τους δαπάνες, κάθε απόφαση του Δ.Σ της ΕΚΤ σχετικά με την απόσυρση συγκεκριμένης σειράς ή τύπου τραπεζογραμματίων ευρώ.

